

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Jaroslava Vlašína, v právní věci žalobce **Z. S.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému **Generálnímu ředitelství cel**, se sídlem Praha 4, Budějovická 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 5. 8. 2016, č. j. 58 A 8/2015 – 82,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne ze dne 6. 5. 2015, č. j. 20796-3/2015-900000-304.8, žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Celního úřadu pro Liberecký kraj (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 12. 2. 2015, č. j. 619-5/2015-560000-12, kterým byl žalobce shledán vinným ze spáchání přestupku podle § 42a odst. 2 písm. a) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), kterého se dopustil tím, že dne 23. 5. 2014 v cca 14:40 hod., jako řidič vozidla v systému časového zpoplatnění, osobního automobilu tovární značky X, registrační značky X, užil zpoplatněnou pozemní komunikaci, rychlostní silnici R35 (v úseku X, který podléhá časovému poplatku), aniž by byl uhrazen časový poplatek a přilepen prováděcím předpisem určený díl kupónu prokazujícího úhradu časového poplatku celou plochou na viditelném místě na vozidle. Tímto jednáním žalobce jako řidič vozidla v systému časového zpoplatnění nesplnil povinnost danou § 21e odst. 1 písm. a) zákona o pozemních komunikacích. Dále byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 42a odst. 2

písm. e) zákona o pozemních komunikacích, kterého se dopustil tím, že dne 23. 5. 2014 v cca 14:40 hodin jako řidič výše popsaného vozidla v systému časového zpoplatnění na pozemní komunikaci, rychlostní silnici R35 (v úseku X, který podléhá časovému poplatku) bez zbytečného odkladu neodstranil z viditelného místa v předmětném vozidle první díl kupónu pro rok 2013 s roční platností, jehož platnost uplynula dnem 31. 1. 2014. Tímto jednáním žalobce nesplnil povinnost danou § 21e odst. 1 písm. d) zákona o pozemních komunikacích. Za tyto přestupky byl žalobci v souladu se zásadou absorpční uložen podle § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“) a § 42a odst. 7 písm. d) zákona o pozemních komunikacích úhrnný trest - pokuta ve výši 2.000 Kč. Zároveň mu byla uložena povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci (dále „krajský soud“), žalobou, ve které tvrdil, že předmětné motorové vozidlo neřídil. Již v řízení před žalovaným uvedl, že vozidlo řídila paní L. S., žalobce byl pouze její spolujezdec, L. S. musela zastavit z důvodu poruchy vozidla, vozidlo se spolu s žalobcem pokusili opravit, což se podařilo. Následně se dohodli, že řídit bude žalobce, neboť vozidlo je jeho a bylo třeba vyzkoušet, zda oprava byla úspěšná. V momentě, kdy žalobce usedl do vozidla na sedadlo řidiče, zastavili u vozidla celníci s dotazem, zda posádka vozidla nepotřebuje pomoc. Žalobce tvrdil, že v dané věci neexistuje důkaz, který by toto skutkové tvrzení vyvracel a zpochybnil důkazní hodnotu pořízené fotodokumentace. Správní orgán měl dle jeho názoru provést důkazy svědeckými výpověďmi. Poukaz na GPS zařízení a časy uvedené na fotografiích nejsou relevantní, protože ani GPS modul ani měřič času nejsou ověřenými měřiči a jejich funkčnost není spolehlivá. Žalobce též nabídl vlastní interpretaci předmětných snímků. Dále poukázal na to, že skutkový stav není dostatečně prokázán ani protokolem o důvodném podezření z porušení právních předpisů, který mu navíc nebyl předložen k nahlédnutí.

[3] Krajský soud žalobu zamítl. Uvedl, že pokud by přestupek nebyl fotograficky dokumentován a řidič by jeho spáchání rozporoval, byť až v odvolacím řízení, bylo by skutečně nutné vyslechnout členy zasahující hlídky celního úřadu. Pouhý úřední záznam či oznámení o přestupku totiž samy o sobě dostatečnými důkazy dle judikatury Nejvyššího správního soudu nejsou. Správní orgán prvního stupně však přestupek fotograficky zdokumentoval a k jednotlivým místům, kde byly fotografie pořízeny, přiřadil GPS souřadnice. Z posloupnosti pořízených fotografií je mimo jakoukoli pochybnost zřejmé, že vozidlo se po zpoplatnění komunikaci pohybovalo, tedy nestálo v odstavném pruhu, jak tvrdí žalobce. Pořízená fotodokumentace tedy prokazuje, že hlídka celního úřadu kontrolované vozidlo sledovala před pořízením fotografie č. 3 při jízdě po zpoplatněné komunikaci. Časový rozdíl pořízení fotografie č. 2 a č. 3 v délce 4 minut nevyvrací bezprostřední návaznost pořízené fotodokumentace a naopak vyvrací tvrzení žalobce o poruše vozidla, jejím odstraňování svépomocí a výměně osoby na sedadle řidiče.

[4] Zásadním přitom v posuzované neshledal soud fakt, zda jsou měřiče ověřeny. Naopak za rozhodující považoval posloupnost pořízených fotografií, jež verzi žalobce vyvrací. Úřední záznam hrál pouze podpůrnou úlohu, šlo o listinu shrnující okolnosti vyplývající z jiných důkazních prostředků, nikoliv o důkaz klíčový či jediný. Žalovaný proto nebyl povinen vyvracet tyto důkazy dalším dokazováním (výslechem policistů či spolujezdkyně žalobce). Provedené důkazy poskytují ve vzájemných souvislostech logicky

pokračování

provázaný, bezrozporný a ucelený obraz o skutkovém ději. Žalobcovo tvrzení, že mu protokol sepsaný při kontrole nebyl předložen, shledal soud účelovým, neboť jej žalobce uplatnil až v žalobě.

[5] Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížností z důvodů odpovídajících kasačním důvodům podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“). Stěžovatel nesouhlasí s názorem krajského soudu, že přestupek byl dostatečně prokázán. Správní orgán měl podle stěžovatele provést další navržené důkazy, zejména důkaz svědeckou výpovědí skutečné řidičky automobilu. Úřední záznam dle stěžovatele nebylo možno použít jako důkaz ani podpůrně, protože fotografie ve správním spisu dostatečně neprokazují spáchání přestupku. Na dvou fotografiích bylo vidět, že vozidlo stěžovatele jede po dvouproudé komunikaci, aniž by bylo zřejmé, kdo vozidlo řídí. Na třetí fotografii bylo vidět, že na místě řidiče sedí stěžovatel. Verze skutkového děje, prezentovaná stěžovatelem, tedy nebyla vyvrácena, fotografie mohly vzniknout i v případě, že by se věc odehrála tak, jak tvrdil on. Správní orgány tedy měly provést dokazování k jeho verzi skutkového děje. Údaje o čase a poloze GPS nejsou rozhodující, neboť fotoaparát nebyl ověřen a kalibrován. Krajský soud nesprávně vyhodnotil podklady shromážděné správním orgánem jako dostatečné. Zkrátit tak zároveň právo stěžovatele na obhajobu.

[6] Stěžovatel nesouhlasí ani s tím, že krajský soud vyhodnotil jeho tvrzení, že mu nebyl předán protokol o důvodném porušení právních předpisů, jako účelové. Tímto protokolem poprvé argumentoval až žalovaný, proto stěžovatel reagoval na jeho úvahy až v žalobě. Stěžovatel navíc zdůrazňuje, že nebyl proveden důkaz jeho výpovědí, je proto účelové mu vytýkat, že něco neuvedl, navíc jeho tvrzení nebylo ničím vyvráceno. Na podporu své argumentace odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 As 217/2015 – 47 a dovozuje, že by musel být se svou verzí skutkového děje úspěšný, i pokud by ji prezentoval až v řízení před soudem. Závěrem navrhuje zrušení rozsudku krajského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že verze stěžovatele byla obsahem spisového materiálu spolehlivě vyloučena. Je přesvědčen, že úřední záznam ze dne 23. 5. 2014, protokol o důvodném podezření z porušení právních předpisů a pořízené fotografie dávají ucelený obraz o průběhu a výsledku kontroly vozidla, včetně identifikace řidiče. Zdůraznil, že žalobce nikdy v průběhu prvoinstančního řízení neuvedl, že by vozidlo neřídil. Tuto námitku vznesl až v odvolacím řízení a žalovaný se jí zabýval. Z posloupnosti fotografií pořízených při kontrole je jednoznačné, že vozidlo se po zpoplatněné komunikaci pohybovalo (tedy nestálo v odstavném pruhu). Dále je z fotografií zřejmé, že po zastavení kontrolovaného vozidla na autobusové zastávce u obce Paceřice na místě spolujezdce sedí žena (podle úředního záznamu, protokolu i podle tvrzení žalobce paní L. S.), na místě řidiče muž (žalobce). Žalovaný vylučuje, že by v době od pořízení první fotografie mohlo dojít k výměně osob na sedadle řidiče. Čas pořízení fotografií byl do fotografií vložen přímo fotoaparátem a přiřazení jednotlivých fotografií pod příslušné GPS souřadnice proběhlo následně, s čímž byl žalobce seznámen při ústním jednání dne 27. 1. 2015, kterého se zúčastnil zástupce žalobce pan Ing. Miroslav Jaroš.

[8] V posuzované věci přitom není podstatná zcela přesná GPS souřadnice pořízení fotografie, ani zcela přesný údaj o čase. Podstatné je, že z posloupnosti pořízených fotografií a ze souřadnic GPS je zcela jasně patrné, že se vozidlo pohybovalo po zpoplatněné komunikaci a z fotografií pořízených až po zastavení vozidla je zřejmé, že byl na čelním skle vylepen již neplatný dálniční kupón. Časový rozdíl mezi pořízením fotografie č. 1 a č. 3 v délce 4 minut nevyvrací bezprostřední návaznost pořízené fotodokumentace. Na fotografii č. 3 je zachycen stěžovatel při jednání s členem hlídky. V uvedených čtyřech minutách časového rozdílu ujelo kontrolované vozidlo po komunikaci cca 2,5 km, během nichž bylo předjeto hlídkou, zpomalené a svedeno na autobusovou zastávku, kde bylo zastaveno, a byla zahájena kontrola vozidla. Po celou dobu bylo vozidlo pod vizuální kontrolou hlídky. Je zcela vyloučeno, že by v tomto velmi krátkém časovém úseku mohl stěžovatel odstranit technickou závadu na vozidle, a v té souvislosti provést výměnu osob na sedadle řidiče. Navíc stěžovatel opakovaně tvrdil, že vozidlo v okamžiku, kdy si jej všimla hlídka celní správy a zastavila u něj, již stálo v odstavném pruhu. Žalovanému není zřejmé, jak by za uvedených okolností mohly být pořízeny fotografie vozidla jedoucího po zpoplatněné komunikaci v zachyceném časovém sledu, ačkoliv stěžovatel bez bližšího vysvětlení uvádí, že tomu tak být mohlo.

[9] Protokol o důvodném podezření z porušení právních předpisů stěžovatel odmítl podepsat, odmítl se k věci vyjádřit a odmítl i převzít stejnopis protokolu. Protokol mu proto byl zaslán poštou a doručen 29. 5. 2014. Žalovaný je přesvědčen, že stěžovatel nebyl zkrácen na svém právu na obhajobu. K ústnímu jednání byl stěžovatel předvolán (předvolání bylo doručováno jeho zmocněnci Ing. Jarošovi). K ústnímu jednání se dne 27. 1. 2015 dostavil pouze zmocněnec stěžovatele, ale stěžovateli nic nebránilo dostavit se také a poskytnout vlastní vyjádření k věci. Žalovaný proto navrhl kasační stížnost zamítnout.

[10] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil otázku splnění podmínek řízení o kasační stížnost. Ověřil, že stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti (§ 102 s. ř. s.). V kasační stížnosti, kterou podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), uplatňuje přípustné důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. a v řízení o kasační stížnosti je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost je tedy věcně projednatelná. Nejvyšší správní soud proto posoudil kasační stížnost v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán jejím rozsahem a uplatněnými stížnostními důvody.

[11] Kasační stížnost není důvodná.

[12] K námitkám stěžovatele je třeba předeslat, že žalovaný i krajský soud založili své závěry o skutkovém stavu na fotografiích z kontroly, pořízených hlídkou. Žalovaný ve svém rozhodnutí výslovně uvedl, že na základě uvedených snímků považuje za vyvrácenou verzi stěžovatele o skutkovém ději, aniž by musel přihlídnout k úřednímu záznamu, jehož použití stěžovatel v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně napadal. Za těchto okolností je třeba zhodnotit především otázku, zda pořízené fotografie samy o sobě dostatečně vyvracejí stěžovatelovu verzi skutkového stavu. Stěžovatel tvrdil, že vozidlo při spáchání přestupku neřídil. Nejvyšší správní soud se k obdobné situaci vyjádřil v minulosti například v rozsudku ze dne 24. 5. 2006, č. j. 2 As 46/2005-55, v němž v souladu s obecnými principy trestání, konstatoval, že správní orgán je povinen postavit nade vše rozumnou pochybnost najisto, že se jednání majícího znaky skutkové podstaty

pokračování

přestupku dopustil právě ten, kdo má být za přestupek postižen. Existuje-li rozumná pochybnost, tj. existuje-li ne zcela nepravděpodobná možnost, že uvedeného jednání se dopustil někdo jiný než obviněný z přestupku, nelze jej za přestupek postihnout (*in dubio pro reo*).

[13] Ve správním spise je založeno celkem 8 fotografií z kontroly vozidla stěžovatele. Pro ověření verze stěžovatele o skutkovém ději jsou stěžejní zejména fotografie 1 až 3. Na první fotografii s časem 14:46 je zachyceno vozidlo žalobce jedoucí po dvoupruhové komunikaci těsně před místem, kde se komunikace rozšiřuje do tří pruhů. Na druhé fotografii s časem rovněž 14:46 je zachyceno totéž vozidlo jedoucí v pravém pruhu ze tří pruhů komunikace a na třetí fotografii s časem 14:50 je zachyceno vozidlo stěžovatele stojící u chodníku za okrajem dvoupruhové komunikace. Na místě spolujezdce sedí žena, místo řidiče je volné a u dveří řidiče komunikuje muž s hlídkou. Z časové posloupnosti fotografií je zřejmé, že verze prezentovaná stěžovatelem je zcela vyloučena. Stěžovatel by musel během čtyř minut stihnout zastavit, odstranit závadu a vyměnit se na místě řidiče se spolujezdkyní. Přitom je navíc z polohy míst, která byla následně fotografiím přiřazena správním orgánem prvního stupně, zřejmé, že vozidlo se v průběhu pořízení sekvence fotografií stále pohybovalo po komunikaci. Místa byla přiřazena k oněm třem fotografiím dodatečně, s využitím webové mapy ukazující i fotografie daných míst z mapové databáze, která vzhledově zcela odpovídají místům zachyceným na všech pořízených fotografiích. Kalibrace modulu GPS fotoaparátu tedy nehraje v posuzovaném případě roli, neboť místa a GPS souřadnice byly ztotožněny správním orgánem dodatečně podle webové aplikace. Rovněž kalibrace času ve fotoaparátu nehraje roli, neboť podstatná je časová souslednost jednotlivých fotografií.

[14] Fotodokumentace pořízená správním orgánem tedy sama o sobě zcela vyvrací verzi stěžovatele o skutkovém ději a neponechává prostor pro rozumnou pochybnost, že přestupku se skutečně dopustil stěžovatel. Žalovaný proto nebyl povinen provádět další důkazy navrhované stěžovatelem. Svědecká výpověď spolujezdkyně stěžovatele nebyla za této situace nezbytně nutná k objasnění skutkového stavu.

[15] K námitkám stěžovatele proti závěrům krajského soudu o účelovosti stěžovatelovy žalobní námitky, že mu nebyl předán protokol sepsaný při kontrole, Nejvyšší správní soud podotýká, že protokol byl podle obsahu spisu skutečně stěžovateli zaslán a doručen 29. 5. 2014, navíc byla zástupci stěžovatele poskytnuta kopie spisu na CD po ústním jednání dne 27. 1. 2015. Zároveň byla zástupci stěžovatele stanovena lhůta k vyjádření a doplnění důkazů, v níž se měl možnost s obsahem spisu, včetně protokolu z kontroly, seznámit a vyjádřit se ještě před vydáním prvostupňového rozhodnutí. Podstatné ovšem je, že skutková zjištění žalovaného a krajského soudu na tomto protokole postavena nejsou, vyplývají z fotodokumentace ve správním spise. Z pohledu soudního přezkumu tedy není, vzhledem k výše uvedenému, podstatné, kdy byl stěžovateli protokol předán.

[16] Pokud jde o stěžovatelem zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2016, č. j. 2 As 217/2015 – 47, ten na posuzovanou věc vůbec nedopadá, neboť se zabývá otázkou, za jakých podmínek může být v soudním řízení úspěšný žalobce, který byl zcela pasivní ve správním řízení, což není případ stěžovatele v nyní posuzované věci.

[17] Lze tedy uzavřít, že kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) ani b) s. ř. s. nebyly v posuzované věci dány. Nejvyšší správní soud proto posoudil kasační stížnost jako nedůvodnou a jako takovou ji dle § 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s. zamítl.

[18] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud dle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by náleželo procesně úspěšnému žalovanému; protože však žalovaný náhradu nákladů nežádal, a případné vzniklé náklady ani jinak ze spisu nevyplývají, Nejvyšší správní soud náhradu nákladů nepřiznal žádnému z účastníků.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. června 2017

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu